

Profijtplan Zonnepark Bijvanck

Een initiatief van ZieDeZonSchijnt Coöperatie U.A. en duurzaam energiebedrijf Pure Energie, samenwerkend in Pure Energie Zonnepark Bijvanck B.V.

Juni 2021

Niets uit dit voorstel mag gedeeld worden met derden zonder vooraf verkregen schriftelijke toestemming

Contactgegevens

Pure Energie Zonnepark Bijvanck B.V.: info@zonneparkbijvanck.nl

ZieDeZonSchijnt Coöperatie U.A.: info@ziedezonschijnt.nl

Meer informatie: www.zonneparkbijvanck.nl

Inhoud

Inleiding	3
Lokaal eigendom in Zonnepark Bijvanck	4
Omgevingsfonds Zonnepark Bijvanck	8
Korting op zonnepanelen op eigen dak.....	10
Lokale werkgelegenheid.....	11

Inleiding

Betrokkenheid van de omgeving bij de planontwikkeling van bijvoorbeeld een zonnepark draagt eraan bij dat onder anderen omwonenden deze ontwikkeling in hun omgeving beter kunnen accepteren. Financiële participatie in het zonnepark heeft eenzelfde effect. Daarom kan de omgeving van Zonnepark Bijvanck financieel participeren in het zonnepark. Dit profijtplan – onderdeel van het communicatie- en participatieplan voor Zonnepark Bijvanck – maakt inzichtelijk hoe de omgeving in het zonnepark kan participeren dan wel van het zonnepark kan profiteren.

Conform het toets- en afwegingskader grootschalige duurzame energieopwekking (zon en wind) 'Energietransitie vraagt om ruimte' van de gemeente Zevenaar blijkt uit dit profijtplan:

1. Welk model wordt gebruikt.
2. Hoe het proces is ingericht (onder andere wie mag meepraten en wie beslist over opbrengstenverdeling).
3. Hoe de informatieverstrekking is vormgegeven (iedereen dezelfde informatie).
4. Wat op hoofdlijnen de kosten en baten zijn voor financiële participatie.
5. Hoe de baten op hoofdlijnen zijn verdeeld tussen de omgeving en initiatiefnemer(s).

Dit profijtplan is opgesteld door de twee initiatiefnemers van Zonnepark Bijvanck: ZieDeZonSchijnt Coöperatie U.A. en duurzaam energiebedrijf Pure Energie. Zij werken samen in Pure Energie Zonnepark Bijvanck B.V. Deze B.V. is de entiteit die de vergunning voor Zonnepark Bijvanck formeel aanvraagt. Dit wordt tevens de exploitatie-B.V van het zonnepark. Middels een samenwerkingsovereenkomst tussen ZieDeZonSchijnt Coöperatie U.A. en Pure Energie is geborgd dat ZieDeZonSchijnt Coöperatie U.A. 50 procent van de aandelen van deze project-B.V. in eigendom krijgt en daarmee voor 50 procent eigenaar wordt van het zonnepark. In het plan wordt verder voor de leesbaarheid en herkenbaarheid gesproken over ZieDeZonSchijnt Coöperatie U.A. en Pure Energie als initiatiefnemers, maar formeel is dus Pure Energie ZP Bijvanck B.V. de vergunningaanvrager, vergunninghouder en exploitant.

Lokaal eigendom in Zonnepark Bijvanck

Aansluiten bij streven uit Klimaatakkoord

De omgeving wordt mede-eigenaar van Zonnepark Bijvanck. Conform het streven zoals opgenomen in het landelijke Klimaatakkoord¹ kan de omgeving 50 procent van het zonnepark in eigendom krijgen. Daarbij wordt voor Zonnepark Bijvanck de lijn uit het Klimaatakkoord gevolgd. De letterlijke tekst uit het Klimaatakkoord is:

“Om de projecten voor de bouw en exploitatie van hernieuwbaar op land in de energietransitie te laten slagen, gaan in gebieden met mogelijkheden en ambities voor hernieuwbare opwekking, partijen gelijkwaardig samenwerken in de ontwikkeling, bouw en exploitatie. Dit vertaalt zich in evenwichtige eigendomsverdeling in een gebied waarbij gestreefd wordt naar 50% eigendom van de productie van de lokale omgeving (burgers en bedrijven). Investeren in een zon –en/of windproject is ondernemerschap. Dat vergt ook mee-investeren en risico lopen. Het streven voor de eigendomsverhouding is een algemeen streven voor 2030. Er is lokaal ruimte om hier vanwege lokale project-gerelateerde redenen van af te wijken.”

Het instrument: een energiecoöperatie

Doorgaans is een energiecoöperatie² een veelgebruikt instrument om lokaal mede-eigenaarschap mogelijk te maken. Deze energiecoöperatie wordt dan mede-initiatiefnemer en mede-eigenaar van in dit geval Zonnepark Bijvanck. Ook in het toets- en afwegingskader voor grootschalige duurzame energieopwekking noemt de gemeente Zevenaar een energiecoöperatie ‘een manier om zoveel mogelijk van de baten terug te laten vloeien naar de omgeving’.

Samenwerkingsovereenkomst energiecoöperatie ZieDeZonSchijnt U.A. en Pure Energie

Bij Zonnepark Bijvanck vervult energiecoöperatie ZieDeZonSchijnt Coöperatie U.A. (ZDZS) deze rol van lokale mede-initiatiefnemer en lokale mede-eigenaar. Hiervoor hebben ZDZS en Pure Energie een samenwerkingsovereenkomst (SOK) gesloten. Dit profijtplan is een bijlage bij deze SOK.

Gelijkwaardige samenwerking ZDZS en Pure Energie

In de SOK tussen ZDZS en Pure Energie is de belangrijkste afspraak dat de coöperatie en Pure Energie op gelijkwaardige basis samenwerken, samen de ontwikkelkosten dragen en samen de vergunning aanvragen. Daaruit vloeien de eigendomsverhoudingen in het zonnepark: 50 procent voor ZDZS en 50 procent voor Pure Energie.

ZDZS: zo lokaal en laagdrempelig mogelijk

De coöperatie is zo lokaal mogelijk: direct omwonenden hebben het initiatief genomen om mede-eigenaar te worden van het zonnepark, hebben zelf de coöperatie opgericht en verzorgen zelf het benodigde ontwikkelbudget. De initiatiefnemende omwonenden vinden het ook belangrijk dat zoveel mogelijk omwonenden in de nabijheid van het zonnepark kunnen mee-investeren in het zonnepark en er zo financieel voordeel van hebben. Dat mogelijk maken, is het voornaamste doel van deze lokale energiecoöperatie. Als de coöperatie voor 50 procent eigenaar is van het zonnepark en met name (direct) omwonenden mee-investeren via de coöperatie, vloeien de inkomsten van dat deel van het zonnepark terug de omgeving rond het zonnepark in.

ZDZS draagt deel over aan tweede energiecoöperatie

Om te zorgen dat het lokaal eigendom zo lokaal en laagdrempelig mogelijk is, zegt ZDZS toe een

---

¹ <https://www.klimaatakkoord.nl/>

² <https://www.hieropgewekt.nl/lokale-initiatieven/over-lokale-initiatieven/wat-is-een-energie-initiatief-of-energiecooperatie>

tweede energiecoöperatie deelgenoot te maken van haar aandeel van 50 procent in het zonnepark. Hieronder wordt dat nader toegelicht.

ZDZS als ontwikkelpartner

ZDZS is de ontwikkelpartner van Pure Energie, op basis van gelijkwaardigheid. Deze gelijkwaardigheid is een kans voor de omgeving, maar ook een uitdaging. Het vraagt kennis, tijd en met name risicovol ontwikkelgeld om dit goed te kunnen als omgeving. Onder de omwonenden zijn mensen die dit kunnen. Zij hebben coöperatie ZDZS daarvoor opgericht.

Er zijn zeer waarschijnlijk – dat bewijst de ervaring met andere soortgelijke projecten – ook veel mensen die wel willen mee-investeren, maar dan op het moment dat zeker is dat het zonnepark er komt en dus de financiële risico's lager zijn. Door een tweede coöperatie erbij te betrekken, zorgt ZDZS ervoor dat ook deze mensen op een later moment kunnen mee-investeren.

Overdracht van ZDZS naar tweede coöperatie bij financial close

ZDZS ontwikkelt nu samen met Pure Energie het zonnepark. Ten tijde van de financial close – vergunningen onherroepelijk, eventuele noodzakelijke subsidie beschikt en binding offer van financier - van het project maakt ZDZS in beginsel de helft van haar assets over aan een de tweede coöperatie: Energie Coöperatie Zonnepark Bijvanck U.A. (ECZB). Deze tweede coöperatie deelt via ZDZS dan mee in 25% van het Zonnepark Bijvanck. De exacte uiteindelijke verdeling van eigendomsaandeel in het zonnepark tussen ZDZS en ECZB wordt uiteindelijk bepaald door de mate waarin deelnemers van beide coöperaties willen en kunnen deelnemen.

Op het moment van financial close zijn de projectrisico's aanzienlijk kleiner en de verwachte rendementen aanmerkelijk zekerder dan in de huidige ontwikkelfase. Dat zorgt ervoor dat inwoners die dat willen op laagdrempelige wijze en tegen lager risico kunnen mee-investeren.

ECZB is reeds opgericht door de oprichters van ZDZS en zij vormen daar voorlopig het driekoppig bestuur van. ZDZS spant zich in dat in ECZB zo spoedig mogelijk leden toetreden, die op termijn dan financieel deelnemer daarvan worden.

Investeren in kringen: wie dichterbij woont, krijgt als eerste de kans

Het streven van de oprichters van ZDZS en ECZB is dat zoveel mogelijk inwoners van de gemeente Zevenaar en Montferland kunnen meedoen in de twee coöperaties: hoe meer mensen meedoen hoe beter. Wel vindt deze deelname getrapt plaats in steeds ruimere kringen van voorrang van beschikbare deelname, zoals hieronder genoemd:

1. Meest nabije omwonenden (8 adressen binnen 600 meter van het zonnepark)
2. De 30 adressen die behoren tot het omwonendendeel van Stichting Omgevingsfonds Windpark Bijvanck (adressen binnen 1200 meter van Windpark Bijvanck).
3. Groepen deelnemers in de dorpen Angerlo en Loil, waaronder via de Coöperatieve vereniging Angerlo Duurzaam U.A. en een eventueel soortgelijke entiteit in Loil e.o.
4. Overige deelnemers in de gemeenten Zevenaar en Montferland.

Elk van deze soortgroepen krijgt vertegenwoordiging en stemrecht in de algemene ledenvergadering van ECZB en daarmee invloed op het bestuur en de samenstelling daarvan, een en ander volgens reglementen die nog nader worden opgesteld.

Grootte en aantal aandelen: leden van coöperatie bepalen

Hoe groot de investering van omwonenden kan of moet zijn, is nader te bepalen. Vaak wordt er gewerkt met aandelen, certificaten of participaties die worden uitgegeven. Hoeveel één aandeel, certificaat of participatie kost, kunnen de leden van de coöperatie grotendeels zelf bepalen. Dat geldt

ook voor de hoeveelheid aandelen, certificaten of participaties die één lid maximaal kan afnemen. Omwonenden kunnen zich aansluiten bij de coöperatie en kunnen dan als coöperatielid betrokken zijn bij de keuzes hiervoor.

Meebeslissen en informatievoorziening

Een energiecoöperatie zorgt ervoor dat elke omwonende actief kan meedenken en -beslissen over hoe het lokaal eigendom exact wordt vormgegeven. Het bestuur van de coöperatie kan voorstellen doen waarover de leden op de algemene ledenvergadering beslissen.

Omwonenden die het proces vooral willen volgen en alleen willen mee-investeren (passievere leden), blijven in elk geval op de hoogte via de nieuwsbrief van Zonnepark Bijvanck en de website (www.zonneparkbijvanck.nl). Gebruikelijk is ook dat een energiecoöperatie een eigen website en/of nieuwsbrief inricht om rechtstreeks met de leden te communiceren.

Inschatting kosten en baten voor energiecoöperatie

Lokaal eigenaarschap vraagt, zoals het Klimaatakkoord aangeeft, ondernemerschap. Als de omgeving wil meedoen in het zonnepark, moet de omgeving daarvoor eerst investeren. Het is noodzakelijk dat bekend is om welke bedragen dit (naar verwachting) gaat en welke risico's hieraan kleven voor omwonenden die deelnemen. Daarom heeft Pure Energie al tijdens de eerste informatieavonden over Zonnepark Bijvanck in september en oktober 2020 aangegeven aan welke bedragen moet worden gedacht. Dit zijn kengetallen, gebaseerd op ervaringen met andere zonneparken. De exacte bedragen voor Zonnepark Bijvanck zijn pas duidelijk als het plan zover gereed is dat de vergunning wordt of is aangevraagd. Hieronder worden deze huidige (april 2021) kengetallen benoemd. Het is volledig de verantwoordelijkheid van de energiecoöperatie om voorafgaand aan het daadwerkelijk investeren de (potentiële) leden goed duidelijk te maken waarin zij investeren, onder welke voorwaarden, met welke risico's en wat de verwachte opbrengsten zijn.

Inschatting: investeringssom 650.000 euro per hectare

De inschatting is dat er per hectare zonnepark een totale investering van circa 650.000 euro nodig is. Dit bedrag is grotendeels afkomstig van een externe financier, zoals een bank (vreemd vermogen). Een deel van het bedrag moet de initiatiefnemer – zo ook de energiecoöperatie – zelf inbrengen. Dit is het benodigde eigen vermogen. In de huidige berekeningen wordt een eigen vermogen van 20 procent gehanteerd. Dat betekent dat er per hectare circa 130.000 euro eigen vermogen nodig is. Het is het eigen vermogen dat de leden van de coöperatie samen bijeenbrengen door hun investeringen.

Onderstaande tabel (zie volgende pagina) geeft een indicatie wat een coöperatie moet inbrengen.

Indicatief rekenvoorbeeld voor een lokale energiecoöperatie

Oppervlakte zonnepark	23 hectare
Lokaal eigenaarschap in %	50%
Benodigde investering coöperatie per hectare in €	€ 650.000,-
Benodigd eigen vermogen in %	20%
Benodigd eigen vermogen per hectare in €	€ 130.000,-
Totale investering coöperatie (aantal ha. x eigen vermogen)	€ 1.495.000,-
Gemiddeld rendement per jaar in %*	10%
Gemiddeld rendement per jaar in €	€ 149.500,-
Terugverdientijd	10 jaar

*Bij een inleg van € 100,- betekent dit een jaarlijks rendement van € 10,-. Belangrijk: dit rendement is geen rente maar is de geschatte winstuitkering op het ingelegde vermogen dat is geïnvesteerd door een deelnemer in de coöperatie. Aan het einde van de beleggingsperiode is de gehele waarde van de investering naar nul afgeschreven..

Door een gelijkwaardige samenwerking aan te gaan, doen ZDZS en Pure Energie gelijke investeringen en hebben dus ook gelijke opbrengsten. Hierin is overigens meegenomen dat de grondeigenaar een vergoeding krijgt voor het beschikbaar stellen van de grond. De grondeigenaar investeert niet mee in het zonnepark.

Omgevingsfonds Zonnepark Bijvanck

Omgevingsfonds: 0,50 euro per MWh

Naast het lokaal eigenaarschap komt er ook een omgevingsfonds dat wordt gevoed uit Zonnepark Bijvanck. Anders dan bij windparken is er voor zonneparken geen directe landelijke richtlijn voor de hoogte van de bijdrage aan het omgevingsfonds. Daarom wordt voor Zonnepark Bijvanck aangesloten bij de Gedragscode Wind op Land³ – de gedragscode die in het Klimaatakkoord als richtlijn wordt gehanteerd. Dat betekent dat de bijdrage aan het omgevingsfonds vanuit het zonnepark 0,50 euro per opgewekte MWh per jaar is, voor een periode van 15 jaar.

Er wordt momenteel uitgegaan van een productie van circa 17 miljoen kWh (= 17.000 MWh) per jaar door het zonnepark. Ter indicatie: als het zonnepark 17.000 MWh produceert in een jaar, gaat er dat jaar dus 8.500 euro naar het omgevingsfonds.

Kaders omgevingsfonds Zonnepark Bijvanck

Conform het Klimaatakkoord is besteding van het omgevingsfonds onderwerp van gesprek met de omgeving. Het is in de planvorming besproken met direct omwonenden, de werkgroep en ZDZS. Daaruit komt naar voren dat de eerste prioriteit is om het omgevingsfonds in te zetten als een omwonendenregeling zoals is bedoeld in de Participatiewaaijer van het Klimaatakkoord. Zo zijn de volgende kaders voor het omgevingsfonds gekomen:

- Het omgevingsfonds is bedoeld voor de direct omwonenden (8 adressen binnen 600 meter van het zonnepark) en voor de omwonenden binnen 1200 meter van Windpark Bijvanck (30 adressen die onder het omwonendendeel van Stichting Windfonds Bijvanck vallen). De verdeling van het omgevingsfonds is 50 procent voor de direct omwonenden en 50 procent voor de omwonenden binnen 1200 meter. Het zonnepark heeft het meeste effect op de leefomgeving van de direct omwonenden. De omwonenden binnen 1200 meter van het zonnepark en windpark worden hierdoor betrokken bij het zonnepark.
- Het omgevingsfonds kan worden ingezet om financiële participatie in het zonnepark voor bovengenoemde omwonenden mogelijk te maken ongeacht hun situatie. Het omgevingsfonds kan worden gebruikt door deze omwonenden als investeringsbijdrage: het fonds wordt door deze omwonenden als eigen vermogen ingebracht in het zonnepark en het rendement op dit deel komt weer ter beschikking aan deze omwonenden. In dit geval moeten de jaarlijkse bijdragen van het omgevingsfonds worden gekapitaliseerd bij de start van het zonnepark. Dit wordt uitgevoerd door en komt voor rekening van Pure Energie Zonnepark Bijvanck B.V. Als het omgevingsfonds wordt gekapitaliseerd, komt dit in de plaats van de jaarlijkse bijdrage aan het omgevingsfonds van 0,50 euro per opgewekte MWh.
- Dit vergemakkelijkt het voor deze omwonenden om mee te doen in dit zonnepark en vergroot hun binding met het zonnepark en met elkaar. Het belang van deze binding kan niet worden onderschat, zo heeft het traject rond het windpark geleerd en de inzet is om via dit zonnepark daar een positievere ervaring van te maken voor de omwonenden. Het past ook binnen de doelstellingen van het landelijke Klimaatakkoord en de Gedragscode Zon op Land⁴.
- Met deze omwonenden wordt besproken of zij dit definitief wensen (finale keuze moet uiterlijk worden gemaakt voorafgaand aan financial close). Als zij eventueel toch een andere bestemming voor het omgevingsfonds willen, is dit nu nog mogelijk. ZDZS en Pure Energie volgen hierin de wensen van de meerderheid van de omwonenden.

---

³ <https://www.nwea.nl/gedragscode-wind-op-land/>

⁴ <https://nlvow.nl/actueel/nlvow-ondertekent-de-nieuwe-gedragscode-zon-op-land>

Coöperatie richt aanvullend eigen omgevingsfonds in

In de SOK tussen ZDZS en Pure Energie is door ZDZS verklaard een verdergaand materiële en niet-materiële invulling te geven aan landschap en natuur, via een eigen omgevingsfonds. Dit fonds wordt gevoed via de bijdrage vanuit eventuele, maar te verwachten meeropbrengsten uit de exploitatie van het coöperatieve deel van het zonnepark. Deze bijdrage wordt geplaatst in het omgevingsfonds van de energiecoöperatie waaruit bestedingen voor niet-materiele nevelsdoelen gedaan kunnen worden. Tenzij het bestuur van de coöperaties anders beslist, wordt dit omgevingsfonds van de coöperatie ingezet voor bijdragen binnen een gebied van circa 600 meter van het zonnepark, om daarvoor draagvlak bij de meest nabije omwonenden te behouden.

Tot de mogelijkheden voor dit coöperatieve omgevingsfonds behoren eventueel ook:

- het faciliteren van gezamenlijke inkoop en plaatsing van zonnepanelen op privé-vastgoed van de leden van de energiecoöperatie.
- het voorzien in de eventuele wens tot organiseren van energie uit privé-zonnepanelen naar specifieke deelnemers binnen een Postcoderoos (SCE), waarmee de energieproductie vanuit een adres ten goede kan komen aan adressen op grotere afstand.
- het bevorderen, bemiddelen, of wederverkopen van energie uit het Zonnepark Bijvanck naar leden/deelnemers van de energiecoöperatie of eventueel naar adressen in de gemeenten Zevenaar en Montferland op algemene of nader te bepalen condities.

Korting op zonnepanelen op eigen dak

In de werkgroep van Zonnepark Bijvanck is besproken dat korting voor zonnepanelen op daken voor omwonenden aantrekkelijk kan zijn, als onderdeel van het plan voor Zonnepark Bijvanck. Pure Energie heeft dat opgepakt en kan daarvoor het volgende aanbieden als omwonenden via Pure Energie een complete zonnedakinstallatie afnemen voor hun eigen dak:

- Bij een installatie van 6 tot 10 panelen = 1 paneel gratis.
- Bij een installatie van 10 tot 16 panelen = 2 panelen gratis.
- Bij een installatie van 16 panelen of meer = 3 panelen gratis.

Dit aanbod is aanvullend op het lokaal coöperatief eigenaarschap en het omgevingsfonds. Dit aanbod geldt voor omwonenden binnen 1200 meter van het windpark – de 30 adressen die vallen onder het omwonendendeel van Stichting Windfonds Bijvanck- en voor alle particuliere leden van de in Zonnepark Bijvanck deelnemende coöperaties. ZDZS en Pure Energie brengen dit aanbod de komende tijd onder de aandacht van deze omwonenden.

Lokale werkgelegenheid

Voor de realisatie en exploitatie van Zonnepark Bijvanck zijn werkzaamheden nodig voor bouw, beheer en onderhoud. Er kan worden onderzocht of deze werkzaamheden (deels) kunnen worden belegd bij lokale bedrijven en mogelijk zelfs bij direct omwonenden. Dit gebeurt dan uiteraard tegen marktconforme vergoedingen. Zo kan een bijdrage worden geleverd aan lokale werkgelegenheid. Hierbij is het wel van belang dat eventueel lokale ondernemers het werk van voldoende kwaliteit kunnen leveren.

Een optie is dat voorafgaand aan de gunning van het werk aan aannemers en andere derde partijen in de regio wordt gepeild of bedrijven hier interesse in hebben. Via de website, nieuwsbrief en een persbericht vanuit het zonnepark kan worden aangegeven welke werkzaamheden nodig zijn. Daarbij kunnen lokale bedrijven worden opgeroepen zich te melden als zij hierin interesse hebben, om zo mee te doen in de selectieprocedure.